Bat. Gen.
VI
288.
207

GRONDSLAG

VOOR

OPLEIDING EN OEFENING

VAN DE

KUST- EN STELLING ARTILLERIE.

(G. O. K. EN St. A.)

26 hal

V.I 488

GRONDSLAG

VOOR

OPLEIDING EN OEFENING

VAN DE

KUST- EN STELLING ARTILLERIE.

(G. O. K. EN ST. A.)

Uitgegeven op last van den legercommandant.
(Kabinetsbeschikking van 17 Juni 1920.)

LANDSDRUKKERIJ — WELTEVREDEN
1920.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K.

INHOUD.

		Blz.
I.	Inleiding	9
II.	Algemeene bepalingen	11
III.	Practische oefeningen	14
IV.	Het theoretisch onderricht	24
V.	Regeling van de oefeningen	24
VI.	Algemeene regeling	

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 1-7-2010
Nomor Induk : 1496/PN-Mus
ID : 0010-32030560
ID : 0209076889

AFKORTINGEN.

Cdt. = commandant.
C.W. = crimineel wetboek.
Eur. = europeesch(e).
Inh. = inheemsch(e).
Inl. = inlandsch(e).
I.K.St.A. = inspecteur der Kust en stelling artillerie.
Clg. = legercommandant.
M.V. = manoeuvrevoorschrift.
Ned. = nederlandsch(e).
St.A. = stellingartillerie.
V.V. = velddienst-voorschrift.
Vg.A. = vestingartillerie.
V.S.K.A. = voorschrift op het schieten met de karabijn bij de artillerie.

DOOR DEZEN „GRONDSLAG" KOMEN VROEGER UITGEVAARDIGDE CIRCULAIRES EN ORDERS BETREFFENDE OPLEIDING EN OEFENING TE VERVALLEN.

GRONDSLAG

VOOR

OPLEIDING EN OEFENING

DER

KUST- EN STELLING ARTILLERIE.

I. INLEIDING.

1. Het doel van de opleiding en oefening is aanvoerders en manschappen geschikt te maken voor de taak, welke hen in den oorlog wacht. De door den oorlog gestelde eischen behooren derhalve den grondslag te vormen voor alle oefeningen.

De eerste en voornaamste van die eischen zijn: stipte gehoorzaamheid aan de gegeven bevelen, strenge handhaving, onder alle omstandigheden, van orde en tucht en een kloeke geest, gepaard aan deugdelijke vakkennis, groot uithoudingsvermogen bij lichaamsinspanning en een krachtig physiek.

De militaire opleiding omvat derhalve evenzeer de zedelijke vorming van den man als de ontwikkeling van diens verstandelijke en lichamelijke vermogens.

2. Grondige kennis van de reglementen en voorschriften, practische bedrevenheid in de toepassing

daarvan en behendigheid in het gebruik en de behandeling van het geschut en de draagbare wapens en gereedschappen, zoomede voor de officieren bedrevenheid in het paardrijden, vormen het voornaamste deel van de vakkennis.

Het bijbrengen van deze kennis geschiedt door practische en theoretische oefeningen.

3. Een krachtig physiek kan worden verkregen en onderhouden door lichaamsoefeningen en door geregelde en stelselmatige opgevoerde oefeningen, waarbij kracht- en uithoudingsvermogen worden worden gevorderd.

4. De zedelijke vorming heeft ten doel bij den man de moreele kracht te ontwikkelen, welke hij behoeft, om te midden van de vermoeinissen, ontberingen en gevaren van den oorlog zijn plicht naar behooren te vervullen.

Zij moet er dus opgericht zijn om plichtsbesef en eergevoel op te wekken en levendig te houden.

Zij eischt in de allereerste plaats een uitmuntend voorbeeld van officieren en kader, opdat de ondergeschikten hen leeren hoogachten en in hen niet alleen zien de meerderen in rang. doch ook de meerderen in kennis, geoefendheid en vooral in stipte plichtsvervulling.

5. De geest en de geoefendheid van den troep spiegelen zich zich af in de stiptheid en orde, waarmede alle oefeningen en dienstverrichtingen, ook die uit den garnizoens- en den inwendigen dienst, worden uitgevoerd en in de stramme, krijgshaftige houding, zoowel

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

van elk militair afzonderlijk als van den troep in zijn geheel.

II. ALGEMEENE BEPALINGEN.

6. De commandanten der korpsen en de commandant van het detachement te Soemedang zijn aan den I. K. St. A. verantwoordelijk voor de oefening van het korps (detachement).

De chefs zijn verplicht er voor te waken, dat de onder de bevelen van hunne ondergeschikten plaats hebbende oefeningen oordeelkundig en overeenkomstig de reglementen en voorschriften worden gehouden. Geen afwijking van de voorschriften, hoe gering ook, mag worden geduld; waar vrijheid van handelen is gelaten, mag deze niet worden beperkt door mondelinge of schriftelijke bepalingen.

7. Wisseling in commando moet worden vermeden.

De peilers en hulppeilers worden opgeleid en blijven zooveel mogelijk ingedeeld bij de schoolcompagnie (1).

De telefonisten worden opgeleid bij de schoolcompagnie.

Officieren, kader en minderen, die zijn aangewezen om in oorlogstijd eene stelling of gedeelte daarvan te bezetten moeten echter geregeld voor de daarmede samenhangende taak gezamenlijk worden geoefend.

8. De grondslag voor de militaire vorming wordt gelegd bij de recrutenopleiding. Deze heeft plaats bij

(1) Tijdelijk bij het Depôt te Batoe-Djadjar, zoolang de schoolcompagnie nog te Batavia is gelegerd.

het depôt der Vg. A. en heeft ten doel de recruten geschikt te maken om de oefeningen bij de andere korpsen en detachementen met vrucht te kunnen volgen.

Reeds aan de recruten moet worden ingeprent, dat slechts van eene kalme, oordeelkundige en vastberaden samenwerking heil is te verwachten.

9. Als regel zal de recrutenopleiding der Eur: kanonniers in 4 en die der Inh: kanonniers in 6 maanden zijn voltooid.

De Cdt. van het Depôt zal de africhting van kader en kanonniers, afkomstig van de Ned.Vg.A., alsmede van kanonniers, reeds afgericht bij het eigen of andere wapens zoodanig bespoedigen, dat volledige africhting in korteren tijd dan bovengenoemde termijnen wordt verkregen.

10. Recruten moeten gedurende hunne geheele opleiding zooveel mogelijk in dezelfde klasse blijven ingedeeld en door hetzelfde-personeel worden geoefend.

11. De vakkennis, welke den recruten moet worden bijgebracht, alvorens zij als afgericht kunnen worden beschouwd, omvat:

Practische bedrevenheid in:

a. de verrichtingen van den soldaat in de soldatenschool;

b. de verrichtingen van den kanonnier bij de bediening van het geschut; onderricht als richter wordt gegeven, doch geenerlei graad van africhting als zoodanig van den recruut geëischt;

c. den dienst in de batterij, voor wat betreft:

1e. de benoeming der stukken en sectiën in de bat-

terij, de dienstregeling en de uitvoering van de commando's in de batterij;

2e. het bezetten en het aflossen van eene batterij;

d. de behandeling, het uiteennemen, ineenzetten en het onderhoud van de karabijn, benevens de oefeningen met de karabijn, zooals in het V.S.K.A. voor den recruut is aangegeven;

e. het leggen van knoopen en woelingen;

f. het gebruik van ribben, handspaken enz.;

g. het vervoer van affuiten met den belegeringsvoorwagen en met den rolwagen met twee raden, het vervoer van lichte lasten met den belegeringsvoorwagen;

h. het maken van bekleedingsmiddelen en bekleedingen;

i. het leggen van beddingen;

j. de verrichtingen van den seiner.

Theoretische kennis, voor zoover van hem kan worden gevorderd, van:

a. de militaire hiërarchie, rangonderscheidingsteekenen, eereteekenen, eerbewijzen door gewapenden en ongewapenden;

b. de krijgstucht; voorts bekendheid met de voornaamste misdrijven uit het C.W. voor het krijgsvolk te lande en de meest voorkomende delicten uit het gemeene strafrecht;

c. het indienen van verzoeken, bezwaren en klachten;

d. de bepalingen omtrent reëngagementen en pensioenen;

e. de „Hygiënische en andere wenken voor den soldaat";

f. de algemeene verplichtingen van den soldaat in de kazerne, waaronder begrepen de diensten op wacht,

als galerij en kamerwacht, als planton keuken en inkooper, alsmede in het openbaar;

g. de verplichtingen te velde, in het bivak en op marsch; het overbrengen van bevelen en berichten;

h. het doel en de algemeene inrichting van menages;

i. het onderhoud van kleeding en uitrustingstukken;

j. de benamingen van de voornaamste deelen van het materieel en eenig begrip van het onderhoud daarvan;

k. doel en inrichting van de postspaarbank in algemeene trekken.

III. PRACTISCHE OEFENINGEN.

a. Schietoefeningen met de karabijn en het pistool M/11.

12. Deze schietoefeningen moeten er op zijn gericht, den man vertrouwen in te boezemen in het wapen als middel tot zelfverdediging.

b. Exercitiën.

13. Bij alle exercitiën moet inzonderheid worden gelet op eene rustige, doelmatige, maar toch vlotte en vaardige uitvoering en een zorgvuldig bewaren van orde en verband.

c. Schietoefeningen met geschut.

14. Deze bestaan:

1e. in schieteursussen te Batoe-Djadjar;

2e. in werkdadig vuren te Batoe-Djadjar of elders;
3e. in werkdadig vuren met het kustgeschut van de plaats van opstelling.

Deze oefeningen hebben ten doel de beoefening van de werkdadige bediening van het geschut en het technische schieten.

d. Marschoefeningen.

15. In beginsel wordt door de artillerie bij de oefeningen in het terrein, overal waar zulks zonder schade voor de eigenlijke artillerieoefeningen kan plaats hebben, van en naar het oefeningsterrein gemarcheerd. In den regel wordt bij deze marschen de veldzak gedragen.

e. Stellingoefeningen.

16. In daartoe aangewezen stellingen worden door de daarvoor bestemde artilleriebezettingen op geregelde tijden oefeningen gehouden, waarbij zooveel mogelijk alle tot de stelling behoorende batterijen, peil- en waarnemingsposten worden bezet.

De stellingoefeningen hebben ten doel het personeel zoowel technisch als tactisch z.v.m. overeenkomstig de werkelijkheid te oefenen. Aan deze oefeningen moet steeds een tactische onderstelling ten grondslag liggen.

Doelen, zooals die zich bij gevechten om stellingen in Indische terreinen kunnen voordoen, worden voorgesteld of geplaatst.

Inrichting en voorziening van munitiedepôts en de aanvulling van munitie moeten zorgvuldig worden beoefend.

Door tijdens de oefening enkele bevelvoerenden en manschappen te laten uitvallen, kan tevens de vervanging in de bevelvoering, c.q. het verbinden en vervoeren van gewonden, worden beoefend.

Aan deze oefeningen wordt gedurende eenige dagen verbonden eene oefening met een of meer brigades, onder leiding van een, door den Clg. aan te wijzen hoofdofficier, welke zich voor den opzet verstaat met den I.K.St.A.

f. Meerdaagsche oefeningen.

17. Bij deze oefeningen (1) verlaat de troep eenigen tijd het garnizoen en wordt in de eerste plaats beoefend het gereedmaken en bezetten van stellingen.

Daarbij wordt niet alleen gelegenheid gevonden te oefenen in het zich vlug oriënteeren in, en het doelmatig gebruik maken van voor den troep onbekende terreinen in verband met een gestelde opdracht, doch ook om zich vertrouwd te maken met de moeilijkheden, verbonden aan de zorg voor legering en verpleging van troepen buiten het garnizoen, het vervoer en de aanvulling van materieel, het regelen en uitvoeren van den artilleristischen verkennings-, waarnemings- en gemeenschapsdienst in niet voorbereide stellingen.

(1) Op deze oefeningen is het den officieren toegestaan hun dienstrijpaard mede te nemen.

In het belang eener goede (niet tijdroovende) controle op deze oefeningen is o.m. den korps- en detachements commandanten toegestaan, zich met een rijpaard te doen vervoeren met de gewone middelen van de staatsspoor- en tramwegen naar eenig punt (station of halte), van waaruit het op marsch zijnd detachement het spoedigst bereikbaar is, en terug naar de plaats van vertrek.

Regel moet zijn, dat door de voor meerdaagsche oefeningen uitgerukte troepenafdeelingen de noodige levensmiddelen worden aangekocht in de landstreek, waarin zij zich bevindt. Voor het bereiden van eten wordt gebruik gemaakt van keukenwagens. Zijn deze niet beschiktbaar, dan geschiedt de spijsbereiding door den man zelf, zooals aangegeven in het V.V.

Nu en dan zal dit laatste ook geschieden bij wijze van oefening.

Om den troep te leeren zich voor de verpleging onafhankelijk te maken van bewoonde oorden, moet de man er aan worden gewend om een of twee dagrantsoenen — in hoofdzaak bestaande uit rijst met gezouten visch of gedroogd vleesch — bij zich, boven zijn volledige uitrusting en bepakking te dragen.

Op deze wijze is het, zonder bijzondere maatregelen (1) mogelijk gedurende enkele dagen oefeningen te houden in schaars bewoonde terreinen, waar gelegenheid bestaat om naar verkiezing te kappen en te graven voor oefeningen in grondverzet en batterijbouw.

g. Oefeningen in het vervoeren van zware lasten, pionierarbeid en batterijbouw.

18. Deze oefeningen bestaan in graafarbeid, ver-

(1) Zoo zulks in het belang van den troep noodzakelijk is, kunnen, gebruik makende van de gewone middelen van de Staatsspoor- of tramwegen levensmiddelen worden opgevoerd naar eenig punt van de lijn (station of halte), van waar het detachement voor den verderen opvoer zelf het noodige kan verrichten.

plaatsen van zware lasten, het vervoeren van geschut langs groote wegen en ook zoo mogelijk langs karrepaden en door het terrein. Aan deze oefeningen kunnen oefeningen in batterijbouw, het maskeeren en het bewapenen van batterijen worden verbonden.

Geleidelijk moet meer inspanning worden gevorderd en het uithoudingsvermogen aangekweekt, waarbij echter moet worden gewaakt tegen overdrijving.

h. Seindienst.

19. De oefeningen moeten steeds, wat aard en terrein aangaat, rekening houden met de eischen der werkelijkheid en in de eerste plaats omvatten, hetgeen bij den dienst der St.A. in het bijzonder noodig is.

i. Nachtelijke oefeningen.

20. Zonder te kort te doen aan den eisch, dat den troep eene behoorlijke nachtrust moet worden verzekerd, moet deze zorgvuldig worden geoefend in nachtelijke oorlogshandelingen.

Daarbij moet bijzondere aandacht worden geschonken aan beoefening van het opwerpen en bewapenen van batterijen, verplaatsing van personeel en munitie langs wegen en door het terrein, aan nachtelijke peiloefeningen en nachtelijke verkenningen.

Het bewaren van orde en verband en van de grootst mogelijke stilte, alsmede het nemen van voorzorgen om zich niet te verraden door het vertoonen van licht naar 's vijands zijde, zijn bij al deze handelingen onafwijsbare eischen.

Overigens geldt als eerste eisch, dat officieren en

er vertrouwd zijn met de moeilijkheden aan nach-
ike ondernemingen verbonden.

Manoeuvres en kaderoefeningen.

1. Manoeuvres hebben ten doel de troepen te
tsen in toestanden, welk die van den oorlog het
st nabij komen; zij stellen de aanvoerders, in het
onder die van hoogeren rang, in de gelegenheid zich
efenen in het tactisch gebruik van de verschillende
ens en diensten.
ndien de omstandigheden daartoe aanleiding geven,
ook de St.A. in de manoeuvres der veldtroepen
den betrokken.
Kaderoefeningen dienen om de officieren en het
er langs applicatorischen weg tactisch te ontwik-
n en eenheid van opvatting en uitvoering te waar-
gen bij aanvoerders en onderaanvoerders, die be-
md zijn om in oorlogstijd samen te werken.
ij worden onderscheiden in oefeningen op
t terrein en oefeningen op de kaart.

k. Bepakking.

2. De bepakking van den man wordt onderschei-
in:

oorlogsbepakking bestaande uit:

vakmuts
s
roek
} van de veldtenue,
aar sokken,
derbroek (Europeanen en Amboineezen),

plaatsen van zware lasten, het vervoeren van geschut langs groote wegen en ook zoo mogelijk langs karrepaden en door het terrein. Aan deze oefeningen kunnen oefeningen in batterijbouw, het maskeeren en het bewapenen van batterijen worden verbonden.

Geleidelijk moet meer inspanning worden gevorderd en het uithoudingsvermogen aangekweekt, waarbij echter moet worden gewaakt tegen overdrijving.

h. Seindienst.

19. De oefeningen moeten steeds, wat aard en terrein aangaat, rekening houden met de eischen der werkelijkheid en in de eerste plaats omvatten, hetgeen bij den dienst der St.A. in het bijzonder noodig is.

i. Nachtelijke oefeningen.

20. Zonder te kort te doen aan den eisch, dat den troep eene behoorlijke nachtrust moet worden verzekerd, moet deze zorgvuldig worden geoefend in nachtelijke oorlogshandelingen.

Daarbij moet bijzondere aandacht worden geschonken aan beoefening van het opwerpen en bewapenen van batterijen, verplaatsing van personeel en munitie langs wegen en door het terrein, aan nachtelijke peiloefeningen en nachtelijke verkenningen.

Het bewaren van orde en verband en van de grootst mogelijke stilte, alsmede het nemen van voorzorgen om zich niet te verraden door het vertoonen van licht naar 's vijands zijde, zijn bij al deze handelingen onafwijsbare eischen.

Overigens geldt als eerste eisch, dat officieren en

kader vertrouwd zijn met de moeilijkheden aan nachtelijke ondernemingen verbonden.

j. Manoeuvres en kaderoefeningen.

21. Manoeuvres hebben ten doel de troepen te plaatsen in toestanden, welk die van den oorlog het meest nabij komen; zij stellen de aanvoerders, in het bijzonder die van hoogeren rang, in de gelegenheid zich te oefenen in het tactisch gebruik van de verschillende wapens en diensten.

Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven, zal ook de St.A. in de manoeuvres der veldtroepen worden betrokken.

Kaderoefeningen dienen om de officieren en het kader langs applicatorischen weg tactisch te ontwikkelen en eenheid van opvatting en uitvoering te waarborgen bij aanvoerders en onderaanvoerders, die bestemd zijn om in oorlogstijd samen te werken.

Zij worden onderscheiden in oefeningen op het terrein en oefeningen op de kaart.

k. Bepakking.

22. De bepakking van den man wordt onderscheiden in:

1e. oorlogsbepakking bestaande uit:

1 bivakmuts
1 jas
1 broek
} van de veldtenue,
1 paar sokken,
1 onderbroek (Europeanen en Amboineezen),

1 werkbroek (Inlanders),
1 tricothemd,
1 buikband,
1 sprei (1),
1 veldklamboe (1),
1 stok zeep,
1 badhanddoek,
1 haarkam
1 noodrantsoen (indien verstrekt),
1 eetketel,
1 mantel (1),
1 mes,
1 lepel,
1 vork,
1 paar reserve schoenen (Europeanen en Amboineezen),
2 stel reserve schoenveters,
naaigereedschap,
1 stuk waterdichtdoek (1),
1 vetlapdoos met inhoud,
1 schroevedraaier met grendelsleutel (karabijndragenden), droge lappen,
1 of 2 dagrantsoenen, gezouten visch of gedroogd vleesch (in bijzondere omstandigheden het noodrantsoen).

---

(1) De sprei met den mantel wordt in laag gelegen streken, de klamboe met het stuk waterdicht doek in hooggelegen streken op voertuigen vervoerd. Overigens worden deze uitrustingstukken in en op den veldzak gepakt.

Bij meerdaagsche oefeningen wordt de mantel niet mede genomen; zijn mantels bij uitzondering, b.v. bij stellingoefeningen noodig, dan worden deze door den trein opgevoerd.

2e. normale bepakking bestaande uit:

1 tricothemd,
1 onderbroek (Europeanen en Ambonneezen),
1 werkbroek (Inlanders),
1 paar sokken,
1 paar tabies (1),
1 badhanddoek,
1 stuk waterdichtdoek,
1 vetlapdoos met inhoud,
1 schroevedraaier met grendelsleutel (voor karabijndragenden), droge lappen

De oorlogsbepakking wordt uitsluitend bij groote manoeuvres gedragen, bij alle andere oefeningen wordt, indien met den veldzak wordt uitgerukt, de bepakking vastgesteld door den troepencommandant, die de oefening gelast.

Alleen in bijzondere gevallen mag de normale bepakking worden overschreden.

Bij de oorlogsbepakking is de karabijndragende tevens met 30 marschpatronen uitgerust.

De reserveschoenen van de Inl. militairen worden in oorlogstijd op gevorderde voertuigen vervoerd.

l. Lichaamsoefeningen.

23. De lichaamsoefeningen hebben ten doel de spierkracht te ontwikkelen en het weerstandsvermogen

(1) Zoolang nog geen tabies worden verstrekt is het den man vergund een paar muilen of sandalen in den veldzak mede te nemen.

van het lichaam te verhoogen; zij kweeken tevens behendigheid, zelfvertrouwen en koelbloedigheid.

Aan deze oefeningen moet een geleidelijk opgevoerde krachtsinspanning ten grondslag liggen, terwijl daarbij moet worden in acht genomen, dat overdrijving schaadt.

Behalve de zuiver militaire oefeningen als schieten en schermen, behoort bij de oefeningen eene ruime plaats te worden ingeruimd aan andere lichaamsoefeningen.

Gedurende het IVe, V^{e} en I^{e} tijdperk zal ook in de diensturen gymnastiek en sport moeten worden beoefend, in de overige tijdperken is zulks overgelaten aan het oordeel van den korps (detachements) commandant.

Voor vrijwillige beoefening van sport moet — voor zoover zulks met de overige voorgeschreven of van hoogerhand bevolen diensten is overeen te brengen — ook in de diensturen zooveel mogelijk gelegenheid worden verschaft.

De korps (detachements) comandanten alsmede hun ondergeschikte officieren zullen met alle hun dienste staande middelen den lust tot het deelnemen aan de lichaamsoefeningen opwekken en gaande houden. Het voorbeeld van de officieren en de door hen betoonde belangstelling kunnen hierbij van grooten invloed zijn.

Het oprichten van vrijwillige militaire gymnastiek- en sportvereenigingen, zoomede het deelnemen van deze aan wedstrijden moet worden aangemoedigd.

Bij de gymnastiek, scherm en andere lichaamsoefeningen moeten de daarvoor aangestelde onderwijzers zooveel mogelijk tegenwoordig zijn, en zich beijveren om voorgangers (bij het schermen prévôts en meesters op verschillende wapens) te vormen.

Overal, waar daartoe gelegenheid bestaat, moet zwemmen worden beoefend, waarbij als einddoel er naar moet worden gestreefd, dat de man in staat is om gekleed en gewapend eene niet te sterk stroomende, c.q. buiten hare oevers getreden, ondoorwaadbare rivier van 10 à 20 M. breedte over te zwemmen.

Goed geoefende zwemmers moeten worden belast met het stelselmatig onderricht der ongeöefenden, terwijl alle maatregelen moeten worden genomen om ongelukken te voorkomen.

Indien zich daartoe de gelegenheid aanbiedt moet ook het roeien worden beöefend, in het bijzonder met inheemsche vaartuigen.

Ook de jacht op groot en klein wild kan zeer bevorderlijk zijn voor verhooging van de schietvaardigheid, scherpzinnigheid, behendigheid, van het weerstandsvermogen en het zelfvertrouwen.

De lust daarin moet worden aangewakkerd door jachtliefhebbers eenige gunsten te verleenen. Zoo kan aan beproefde en oppassende militairen worden toegestaan om gedurende eenige dagen achtereen op jacht te gaan.

Onder leiding van erkend goede jagers kunnen drijfjachten worden geörganiseerd op grof wild, waaraan echter alleen mag worden deelgenomen door militairen, die voor de schijf afdoende bewijzen van schietvaardigheid hebben gegeven.

Het jagen kan, voor zoover de dienst zulks toelaat, gedurende het geheele jaar worden toegestaan; bij overnachten buiten het garnizoen worden de jagers beschouwd als te zijn op meerdaagsche oefening.

IV. HET THEORETISCH ONDERRICHT.

24. De theoretische oefeningen dienen om een ieder ook theoretisch blijvend op de hoogte van zijne taak te houden en eene stipte toepassing in de practijk van de reglementen en voorschriften te waarborgen.

Als eisch moet worden gesteld, dat een ieder, voor zoover dit mag worden gevorderd, den juisten inhoud van reglementen en voorschriften stiptelijk wete weer te geven, en zich bovendien rekenschap wete te geven van de bedoeling van hetgeen is voorgeschreven.

Het theoretisch onderwijs aan het kader wordt gegeven door een door den korps (detachements) commandant aan te wijzen officier.

Aan officieren of onderofficieren, die zich daarvoor bijzonder eigenen, kan nu en dan het houden van voordrachten over populaire, leerzame onderwerpen voor den troep of alleen voor het kader worden opgedragen.

V. REGELING VAN DE OEFENINGEN.

25. De volgorde van het aan de recruten te geven onderricht is in het algemeen als in punt 11 aangegeven, waarbij in acht te nemen dat de verschillende daarop betrekking hebbende reglementen en voorschriften in elkander grijpen en dus min of meer gelijktijdig moeten worden behandeld.

26. Na indeeling bij de korpsen wordt — met behoud van de verkregen geoefendheid — de vakkennis den afgerichte manschappen geleidelijk vervolledigd door:

a. voor zooveel noodig verdere opleiding als richtkanonnier of hulppeiler en als schutter; oefening in het werpen van handgranaten en het gebruik van vuurpijlen;
b. exercitiën met het geschut en batterijdienst;
c. oefening in de behandeling van het telefoonmaterieel;
d. oefeningen in het vervoeren van zware lasten, pionierarbeid en batterijbouw;
e. optische seinoefeningen;
f. onderricht in de bepalingen betreffende de krijgsgebruiken in den oorlog te land.

27. Voor de verdeeling van het oefeningsjaar in tijdperken en de indeeling van de oefeningen over die tijdperken wordt verwezen naar de hierachter opgenomen „Algemeene Regeling".

28. Kaderoefeningen in het terrein worden het geheele jaar door gehouden, die op de kaart van 16 November tot 16 Mei. Zie overigens het M.V. en de toelichtingen op de algemeene regeling hierachter.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

	Toelichtingen.
	(1) De brigadecommandanten geven aan den legercommandant (VII A) kennis:
	a. ten minste 1½ maand tevoren van oefeningen waarvoor machtiging tot spoorwegvervoer noodig is;
	b. vóór of uiterlijk 16 Mei, 16 Juni en 16 Juli van de voorgenomen brigadeoefeningen onderscheidenlijk in de tijdvakken: 16 Juni—16 Juli, 16 Juli—16 Augustus, 16 Augustus— 16 September.

Tijdperk.	INFANTERIE.	CAVALERIE.	GENIE.	B
I.				
1 Januari tot 16 Juni.	Hoofdzakelijk individueele compagnies- en bataljons-oefeningen. De oefeningen in het gevechtsschieten moeten bij voorkeur in dit tijdperk gehouden worden.	Hoofdzakelijk individueele en eskadronsoefeningen overigens als voor de infanterie.	Het oefenjaar wordt verdeeld in twee tijdperken. Het eerste van 16 November tot 16 April (de z. g. Westmoesson) het tweede van 16 April tot 16 November (de z. g. Oostmoesson). Het tijdperk van de Westmoesson eigent zich meer tot de oefeningen op het werkterrein en tot het theoretisch onderricht; in het gedeelte van 16 November tot 1 Januari worden de korps-, garnizoens- en legerwedstrijden gehouden. In het tijdperk van de Oostmoesson worden hoofdzakelijk praktische oefeningen gehouden in en buiten het garnizoen, waar noodig in vereeniging met andere wapens, terwijl het tijdperk 16 October tot 16 November tevens kan worden benut tot voorbereiding der wedstrijden.	
II.				
16 Juni tot 16 September.	Inzonderheid oefeningen in vereeniging met andere wapens en diensten; overigens als eerste tijdperk. De brigade kan in dit tijdperk meerdaagsche oefeningen houden. Is daarbij spoorwegvervoer noodig, dan zullen deze oefeningen voor de 2e en 3e brigade tusschen 16 Juni en 16 Juli, voor de 1e en 4e brigade tusschen 16 Juli en 16 Augustus moeten vallen (1). Voortzetting der schietoefeningen in het gevechtsschieten.	Als voor de infanterie. Bovendien kaderoefeningen in het terrein onder leiding van den korpscommandant z. m. eens per maand.		
III.				
16 September tot 16 October.	Oefeningen in grooter dan brigadeverband; overigens als eerste en tweede tijdperk.	Cavaleriemanoeuvres; daarna deelnemen aan oefeningen in grooter dan brigadeverband, overigens als eerste en tweede tijdperk.		
IV.				
16 October tot 16 November.	Rustperiode, welke tevens dienstbaar kan worden gemaakt aan de voorbereiding voor de wedstrijden in het volgend tijdperk.	Als voor de infanterie. Rustperiode voor de troepenpaarden, waarin uitsluitend de voor de gezondheid noodzakelijke beweging wordt gegeven.		
V.				
16 November tot 1 Januari.	Voornamelijk korps-, garnizoens- en legerwedstrijden. Overigens lichte oefeningen.	Als voor de infanterie.		

BEREDEN ARTILLERIE.	MOBIELE VESTING ARTILLERIE.	KUST- EN STELLING ARTILLERIE.	Toelichtingen.
Hoofdzakelijk individueele, batterij- en afdeelingsgewijze oefeningen. Het verbeteren en vervolledigen van de dressuur der paarden, daarna geleidelijke opvoering van de marsch- en gevechtsvaardigheid. Schietcursussen.	Hoofdzakelijk individueele, batterijen afdeelingsgewijze oefeningen. Het verbeteren en vervolledigen van de dressuur der paarden, daarna geleidelijke opvoering van de marsch- en gevechtsvaardigheid. Schietcursussen.	Elementaire en stelselmatige oefening van het personeel. Theorieën. Schietcursussen. Praktische oefeningen in het werkdadig vuur (2).	(1) De brigadecommandanten geven aan den legercommandant (VII A) kennis: *a.* ten minste 1½ maand tevoren van oefeningen waarvoor machtiging tot spoorwegvervoer noodig is; *b.* vóór of uiterlijk 16 Mei, 16 Juni en 16 Juli van de voorgenomen brigadeoefeningen onderscheidenlijk in de tijdvakken: 16 Juni–16 Juli, 16 Juli–16 Augustus, 16 Augustus– 16 September. (2) De oefeningen in het werkdadig vuur der kustbatterijen worden geregeld in verband met de plaatselijke omstandigheden. Als regel zullen zij in Februari of Maart worden gehouden. Bij de indeeling van het oefeningsjaar wordt hiermede rekening gehouden.
Inzonderheid oefeningen in vereeniging met andere wapens en diensten; overigens als 1e tijdperk. Oefeningen in afwisselend terrein. (O. i. a. t.).	Inzonderheid oefeningen in vereeniging met andere wapens en diensten; overigens als 1e tijdperk. Deelneming van een of meer afdeelingen of batterijen aan de O. i. a. t. der bereden artillerie en (of) aan de stellingoefeningen der kust- en stellingartillerie.	Tot 16 Juli voortzetting van de practische oefeningen in het werkdadig vuur. Daarna stellingoefeningen, waaraan gedurende eenige dagen verbonden een oefening in vereeniging met een of meer brigades onder leiding van een door den commandant van het leger aan te wijzen hoofdofficier, welke zich voor den opzet verstaat met den inspecteur der kust- en stelling artillerie. Overigens v. z. m. als voor de bereden artillerie.	
Als voor de infanterie.	Als voor de infanterie.	Z. v. m. als voor de infanterie.	De kaderoefeningen onder de hoofdofficieren van den generalen staf zullen worden gehouden in de 2e helft van September of in October voor of minstens 8 dagen na de groote manoeuvres.
Als voor de infanterie.	Als voor de infanterie.	Als voor de infanterie.	
Als voor de infanterie.	Als voor de infanterie.	Als voor de infanterie.	